

JUROFF 1201 høsten 2008

Tillatte hjelpemidler: Lovtekster og forskrifter, ikke lærebøker eller lovkommentarer.

Oppgavesettet er på 3 – tre – sider, inkludert vedlegg. Kontrollér at oppgavesettet er komplett før du begynner å svare på spørsmålene.

I

Spørsmål 1: a) Hva er et prejudikat?

b) Hvilke hensyn taler for og i mot å legge vekt på rettspraksis ved avgjørelsen av rettsspørsmål?

Spørsmål 2: Forklar hva som ligger i begrepet enkeltvedtak. Hvilken betydning har det å fastslå om avgjørelser som forvaltningen treffer er å anse som enkeltvedtak?

Spørsmål 3: Gjør rede for hovedinnholdet i forvaltningsloven § 41 og for ulovfestede prinsipper om ugyldighet på grunn av saksbehandlingsfeil.

II

Peder Ås var kjent som Lilleviks skrotnisse. Han livnærte seg av å kjøpe bilvrak, som han strippet for brukbare deler som så ble solgt videre. Når bilvrakene var rensket, pleide han å frakte disse fra sin egen eiendom og til et nedlagt og fraflyttet småbruk som hans gamle far eide. Faren, Hans Ås, kjente til at sønnen brukte eiendommen til oppbevaring, men brydde seg lite.

Det nedlagte gårdsbruket ble etter hvert fylt opp av bilvrak. Friluftsforeningen i Lillevik kommune syntes at bilvrakene var skjemmende, og var dessuten bekymret for tilsig av miljøgifter fra vrakene. Foreningen henvendte seg til kommunen i brev av 10. august 2007 og ba om at den satte en stopper for virksomheten.

I kommunen ble saken liggende. Lederen av friluftsforeningen, Hans Tastad, henvendte seg flere ganger ut over høsten til kommunen for å høre om hvordan saken lå an. Han fikk beskjed om at henvendelsen foreløpig lå i bero, at det var usikkert om kommunen ville prioritere saken, og at det i alle fall ikke ville skje noe i saken før etter at vinteren var over. Dette syntes Tastad var helt uakseptabelt. Etter vedtak i styret, påklaget han på vegne av friluftsforeningen kommunens beslutning om å ikke foreta seg noe i saken. Klagen, som var av 1. desember 2007, ble sendt til fylkesmannen. Fylkesmannen har fått delegert klagemyndighet i saker om avfall etter avfallsforskriften. I klagen viste friluftsforeningen til forurensningsloven § 37 tredje ledd.

1 Kan kommunens beslutning om at saken stilles i bero påklages?

2 Har friluftsforeningen i så fall klagerett etter forvaltningsloven?

3 Var det riktig etter forvaltningsloven å sende klagen til fylkesmannen?

På vårparten året etter foretok teknisk etat i kommunen befaring av eiendommen. Rapport fra befaringen ble sendt til både Peder og Hans Ås. Kommunen kjente til at Peders økonomi var dårlig, og at både evnen og viljen til å rette seg etter offentlige pålegg var lite utviklet. Det ble derfor besluttet at pålegg om

opprydding skulle rettes mot eieren, Hans Ås. Den 15. mai 2008 mottok Hans Ås forhåndsvarsel og frist for uttalelse etter forvaltningsloven § 16. I varselet ble det vist til at kommunen vurderte å gi ham pålegg om å fjerne bilvrakene og rydde opp eiendommen, jf. forurensningsloven § 37 om opprydding av avfall. Frist for gjennomføring av pålegget ble vurdert satt til tre måneder.

Hans Ås var fortørnet over det varslede pålegget. Han mente at kommunen ikke hadde hjemmel i forurensningsloven § 37 til å pålegge ham å rydde opp; han hadde ikke noe ansvar for bilvrakene. Uansett var det ikke avfall som lå på eiendommen, men skrapjern med en mulig verdi. Hvis han skulle bli pålagt å rydde opp, var tidsfristen alt for kort. Oppryddingen ville i alle fall ta et år, mente Hans Ås.

4 Gir forurensningsloven § 37 kommunen hjemmel til å pålegge Hans Ås som eier å fjerne bilvrakene og rydde opp eiendommen?

5 Står kommunen fritt i å fastsette fristen for oppryddingen? Legg til grunn at spørsmålet ikke er regulert i lov eller forskrift.

Alle spørsmål i del I og del II skal besvares. De to delene teller likt ved sensuren. Lykke til!

Vedlegg: Forurensningsloven av 13. mars 1981

§ 27. (definisjoner)

Med avfall forstås kasserte løse gjenstander eller stoffer. Som avfall regnes også overflødige løse gjenstander og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og rensesett m.v. Avløpsvann og avgasser regnes ikke som avfall.

Som husholdningsavfall regnes avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar og lignende.

Som næringsavfall regnes avfall fra offentlige og private virksomheter og institusjoner.

Som spesialavfall regnes avfall som ikke hensiktsmessig kan behandles sammen med annet husholdningsavfall eller næringsavfall på grunn av sin størrelse eller fordi det kan medføre alvorlig forurensning eller fare for skade på mennesker eller dyr.

§ 28. (forbud mot forsøpling)

Ingen må tømme, etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjæmmende eller være til skade eller ulempe for miljøet. Bestemmelsen i første punktum gjelder også skipsvrak, flyvrak og andre liknende større gjenstander.

Første ledd er ikke til hinder for at avfall blir tatt hånd om på opplagsplass eller i behandlingsanlegg med tillatelse etter § 29 eller for at avfall blir levert dit.

§ 37. (pålegg om å rydde opp i avfall o.l. eller betale for opprydding)

Kommunen kan gi pålegg om at den som har etterlatt, tømt eller oppbevart avfall i strid med § 28, skal fjerne det, rydde opp innen en viss frist, eller at han skal dekke rimelige utgifter som noen har hatt til fjerning eller opprydding. Slikt pålegg kan også gis overfor den som har overtrådt § 35 første eller tredje ledd dersom dette har ført til at avfallet er blitt spredd.

Forurensningsmyndigheten kan også gi pålegg om opprydding og fjerning til den som var eier av motorkjøretøy, skip, fly eller annen liknende større gjenstand, da det ble etterlatt i strid med § 28 eller som er eier når pålegget gis.

Har noen bedt kommunen gi pålegg om opprydning eller betaling av utgifter etter første eller annet ledd, er avgjørelsen enkeltvedtak også om pålegg ikke blir gitt.